

Sygn. akt V CSK 643/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa L. [...] w A. (Niemcy)
przeciwko C. [...] Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 czerwca 2013 r., sygn. akt V ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.800,-
(jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana C. [...] spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 czerwca 2013 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 26 listopada 2012 r., którym zasądzono na rzecz powoda L. [...] w A. (Niemcy) kwotę 28.035,80 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 października 2011 r. i oddalono powództwo w pozostałej części.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przyczyn umożliwiających realizację wskazanych zadań. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w złożonej skardze kasacyjnej wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub oczywista zasadność skargi i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli ten wymóg jest spełniony przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich. Dopuszczenie oraz rozpoznanie skargi kasacyjnej jest uzasadnione ustrojowo i procesowo jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi powinna

nawiązywać do przesłanek przedsądu, a ponadto stanowić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanych okoliczności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany podniósł, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Zagadnienie prawne ma dotyczyć zakresu ochrony prawnej podmiotu stosującego się do indywidualnej interpretacji prawnej wydanej w trybie i na zasadach przewidzianych w Rozdziale 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa, oraz stwierdzenia, czy podmiot stosujący się do takiej interpretacji i uzyskujący zapłatę od kontrahenta podatku naliczonego zgodnie z interpretacją uzyskuje korzyść majątkową bez podstawy prawnej. W wypadku uznania, że jest to wskazana korzyść rozstrzygnięcia wymaga problem, czy fakt rozliczenia tego podatku przez wystawcę faktury skutkuje wygaśnięciem obowiązku wydania korzyści na podstawie art. 409 k.c., czy przejściem tego obowiązku na Skarb Państwa na podstawie art. 407 k.c. Ponadto, zdaniem skarżącego, skarga jest oczywiście uzasadniona wobec naruszenia przez sądy orzekające art. 354 i art. 405 k.c., co najmniej w części dotyczącej VAT-u zawartego w refakturach.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższe przyczyny nie usprawiedliwiają przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania. Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc problemu, który wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej, ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m. in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. W oczywisty sposób nie odpowiada tym wymogom poprzestanie przez pozwaną na ogólnikowym stwierdzeniu, że „zagadnienie jest niebagatelne, gdyż dotyczy tak istotnej sprawy jak zaufanie do organów Państwa”, a rozstrzygnięcie, czy art. 14 ordynacji

podatkowej wiąże konstytucyjne organy i jak wyglądać ma realizacja wynikających z niego uprawnień „ma doniosłe znaczenie, którego ramy znacznie przekraczają niniejszą sprawę”. Nie stanowią należytego uzasadnienia tej przyczyny także swobodne dywagacje co do tego, jak kształtowałaby się sytuacja pozwanej gdyby po korekcie faktur nabyła potencjalne prawo domagania się zwrotu podatku VAT, gdyby wynik postępowania podatkowego był dla niej niekorzystny, gdyby należność z odsetkami na rzecz powoda przekraczała zwrócony podatek. Odnoszą się one do wyrwanych z kontekstu fragmentów uzasadnienia Sądu drugiej instancji, stanowiąc polemikę z rozstrzygnięciem nie pozostają w związku z całościową oceną leżącą u podstaw zaskarżonego orzeczenia.

Kolejną przyczyną przyjęcia do rozpoznania ma być, według pozwanej, oczywista zasadność skargi. Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury oparcie wniosku na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Wymaga ona zatem szczegółowego umotywowania z powołaniem się na argumenty prawne odrębne od merytorycznej motywacji skargi, przy czym zasadność powinna być widoczna już na pierwszy rzut oka, bez szczegółowego badania powołanych w niej zagadnień (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., IV CSK 148/10, niepubl.). Skarżący powinien we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawrzeć wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość naruszenia prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Uzasadnienie omawianej przyczyny w przedstawionej skardze rażąco odbiega od powołanych wymogów. Sprowadza się ono bowiem do jednozdaniowego ogólnikowego stwierdzenia, że świadczenie otrzymane przez stronę stosunku zobowiązaniowego, zgodnie z jego treścią, nie może być jednocześnie należne i uznane za korzyść

uzyskaną bez podstawy prawnej. Taki truizm nie odpowiada przyczynie kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i uniemożliwia dokonanie oceny zasadności wniosku o przyjęcie skargi w zakresie do niej się odwołującym.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2, odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego jest oparte na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 oraz § 10 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - jedn. tekst: Dz. U. 2013 r., poz. 490).

[aw]